

Ärende: VN/2575/2021

Regeringens proposition till lagar om ändring av lagen om elev - och studerandevård, hälso - och sjukvårdslagen och 6 § i lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande

Respondents utlåtande

Respondent:

Kommun

Kommunens och välfärdområdets samarbete

1 a) Enligt propositionen ska ett välfärdsområde tillsammans med kommunerna i sitt område bilda en regional samarbetsgrupp för elevhälsa. Anser du att förslaget är ändamålsenligt för att säkerställa samarbetet mellan kommunen och välfärdsområdet?

Observationer [Samarbetet är centralt för att säkerställa jämlikt bemötande av alla elever och studerande, att säkerställa och stärka den förebyggande, generellt inriktade elevhälsan och gemensamt utvecklande av verksamheten. Kontaktytorna mellan kommun och välfärdsområde är mycket viktiga och att det finns en tillräckligt stor representation av dem som känner till småbarnspedagogikens och skolornas verksamhet och de pedagogiska premisserna. Elevhälsan verkar inom enheterna i kommunen och kommunikation och samplanering är en kritiskt viktig del av fungerande och förebyggande elevhälsa. En regional samarbetsgrupp ska också passa in i hela den nya servicehelhet social- och hälsovårdsreformen bildar.]

1b) Vilken instans ska enligt din uppfattning ansvara för att bilda en regional samarbetsgrupp för elevhälsa?

Observationer [Elevhälsan inbegriper både generellt och individuellt inriktad elevhälsa. Den generellt inriktade elevhälsans insatser genomförs av alla anställda vid läroanstalter och dess mål är förebyggande verksamhet. I detta arbete är skolornas kuratorer, psykologer och hälsovårdare av oerhörd stor betydelse. Utbildningsanordnarens roll i samarbetsgruppen kan inte förringas.]

2) En eller flera kommuner tillsammans ska utarbeta en plan för genomförande av elevhälsan i kommunen. Planen ska anslutas till välfärdsplanen för barn och unga enligt i 12 § i barnskyddslagen (417/2007). Anser du att förslaget är ändamålsenligt?

Observationer [Då planen ansluts till välfärdsplanen främjas arbetet för barn och ungas välbefinnande och bygger samtidigt en heltäckande verksamhetsplan för detta arbete. Samtidigt poängteras elevhälsans betydelse i det förebyggande arbetet som görs för våra elevers välbefinnande. Välfärdsplanen hjälper till att bygga upp långsiktiga strategiska riktlinjer också för elevhälsans verksamhet.]

3) Välfärdsområden ska ha en regional elevhälsoplan. Den ska beredas i en regional samarbetsgrupp för elevhälsa och godkännas i välfärdsområdets fullmäktige. Den regionala elevhälsoplanen ska anslutas till välfärdsplanen för barn och unga som avses i 12 § i barnskyddslagen. Observationer om förslaget?

Förslaget understöds. Elevhälsans verksamhet blir enhetligare i regionen, dock är det viktigt att lokala behov beaktas.

4) Om du anser att förslaget om en regional samarbetsgrupp för elevhälsa eller elevhälsoplaner inte tillräckligt beaktar olika anordnare av undervisning och utbildning, såsom utbildningsanordnare som är verksamma i flera kommuner eller privata utbildningsanordnare, hur skulle du förbättra förslaget?

-

5) Välfärdsområdet anordnar elevhälsotjänster från och med den 1 januari 2023. Anser du att utbildningsanordnare tillsammans med välfärdsområden har förutsättningar att enligt 9 § i lagen om elev- och studerandevård sörja för att elevhälsan bildar en fungerande och sammanhängande helhet?

Observationer [Förslaget understöds. Elevhälsans verksamhet blir enhetligare i regionen, dock är det viktigt att lokala behov beaktas.]

Antecknande, registerföring och dataskydd inom den individuellt inriktade elevhälsan

6) I ett förslag preciseras bestämmelser i lagen om elev- och studerandevård om anteckning, registrering och sekretess inom elevhälsan. Era observationer om förslaget?

Grankulla stad skulle gärna se att i de system som väljs för ändamålet att göra anteckningar inom elevhälsan också möjliggör registrering av det som vi anser vara en av de viktigaste delarna av kuratorernas och psykologernas arbete dvs det förebyggande generella elevhälsoarbetet. Därtill bör det säkerställas att elektronisk överföring till andra kundinformationssystem är möjligt.

7) Hur bedömer ni utkastet till proposition med tanke på dataskyddsbestämmelser?

-

8) Då elevhälsan överförs till välfärdsområden ska även klientuppgifter som psykologer och kuratorer inom elevhälsan antecknat lagras i nationella informationssystem, det vill säga i Kanta-tjänsterna. Bestämmelser om tidsfrister som gäller anslutning till Kanta-tjänsterna ingår i lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården. Lagringen av psykologernas uppgifter ska inledas omedelbart då välfärdsområden inleder sin verksamhet. Tidsfristen för skyldigheten för socialvården och kuratorerna att ansluta sig löper ut den 1 september 2024. Anser du att det är möjligt att genomföra nödvändiga ändringar inom dessa tidsfrister?

Övriga observationer [En enhetlig tidtabell för såväl kuratorerna som psykologernas anteckningar i Kanta-tjänsterna skulle vara mera ändamålsenligt. Hurtillvida tidsfristen är tillräcklig beror mycket på

vilket kundinformationssystem som välfärdsområdet väljer och hur stort behovet är att skräddarsy systemet så att det lämpar sig för kuratorerna och psykologerna.]

Övriga observationer om förslaget

9) Enligt 16 § i lagen om elev- och studerandevård ska en anställd vid läroanstalten kontakta elevhälsans psykolog eller kurator, om en anställd vid läroanstalten eller inom elevhälsan bedömer att en studerande behöver psykolog- eller kuratorstjänster inom elevhälsan. I propositionen framförs att kontakter till tjänster inom elevhälsan utöver att gälla psykolog- och kuratorstjänster även ska gälla tjänster som tillhandahålls av läkare och hälsovårdare inom skol- och studerandehälsovården. Framöver ska kontakt tas i samförstånd med eleven eller den studerande. Era observationer om förslaget?

Förslaget avviker inte nämnvärt från nuvarande förfarande. Kontakttagandet till läkartjänster har alltid gått via skolhälsovårdaren. Förslaget medför således en förbättring och därmed understöds.

10) Från och med den 1 januari 2023 anordnar välfärdsområdena psykolog- och kuratorstjänster inom elevhälsan, skolhälsovården samt studerandehälsovården för gymnasier och yrkesutbildning. Enligt 24 § i den gällande lagen om elev- och studerandevård styr och utvecklar Institutet för hälsa och välfärd ovannämnda tjänster i samarbete med Utbildningsstyrelsen. Enligt detta förslaget ska Utbildningsstyrelsen och Institutet för hälsa och välfärd tillsammans styra och utveckla den generellt inriktade elevhälsan och Institutet för hälsa och välfärd ha huvudansvaret för styrning och utveckling av de tjänster som omfattas av ansvaret för anordnande för ovannämnda välfärdsområden. Anser ni att förslaget om styrning och utvecklings ansvarsområden är ändamålsenlig, eller anser ni att Utbildningsstyrelsens befintliga roll inom styrning och utveckling ska bibehållas?

Nej, befintliga styrning och utvecklings ansvarsområden ska bibehållas

11) Har ni något annat att uttala om utkastet till proposition?

Grankulla stad ser Utbildningsstyrelsens roll viktig för styrning och utveckling av alla elevvårdstjänsterna. Utvecklingsarbetet som gjorts i kommunerna har gått mot allt mer mångprofessionellt samarbete. Elevhälsan jobbar huvudsakligen förebyggande och detta arbete bör fortsätta och utvecklas. Den generella och individuella elevhälsan bildar en helhet som tryggar välbefinnande för alla elever och studerande. Således ses Utbildningsstyrelsens roll betydelsefull även inom elevhälsan då de ungas välbefinnande går hand i hand med deras lärande.

Flemmich Mikael
Grankulla stad

Ekman-Ekebon Maria
Grankulla stad